

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH NA ROK 2008**

Wstęp

Zadania zapisane w niniejszym Programie, przewidziane do realizacji w 2008 roku, są kontynuacją działalności prowadzonej w tym zakresie w latach ubiegłych i odpowiadają nałożonym na gminy zadaniom określonym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Program uwzględnia kierunki działań przyjętych w „Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 2006-2010”.

Podstawowe kierunki działań przewidzianych do realizacji w Programie, obejmują:

- I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz osób zagrożonych uzależnieniem.
- II. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, a w tym ochrony przed przemocą domową rodzinom, w których występują problemy związane z uzależnieniem alkoholu.
- III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.
- IV. Wspieranie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- V. Wspieranie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Szkody występujące u członków rodzin z problemem alkoholowym.

Charakterystycznym, niekorzystnym zjawiskiem towarzyszącym nadużywaniu alkoholu jest przemoc domowa. Przemoc może mieć miejsce w rodzinach o każdym statusie społecznym, jednakże w rodzinach patologicznych spożycie alkoholu powoduje szczególne nasilenie się zachowań agresywnych, pełnych brutalności i wściekłości mających gwałtowny przebieg. Skutki picia alkoholu często oddziałują także na inne osoby, nie będące członkami rodziny osoby nietrzeźwej. W 2004 roku w Polsce odnotowano 87% śmiertelnych wypadków drogowych z udziałem osób nietrzeźwych. Innym przybierającym na rozmiarze zjawiskiem związanym z nadużywaniem alkoholu, zakłócającym bezpieczeństwo mieszkańców są bójki i konflikty w miejscach publicznych wszczynane przez osoby nietrzeźwe. Pomimo systematycznie i konsekwentnie podejmowanych działań związanych z kontrolowaniem przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim obserwuje się powszechne łamanie prawa przez sprzedawców napojów alkoholowych, a z drugiej strony społeczne ”przyzwolenie” na rozpijanie młodych ludzi.

Cele Programu

1. Ograniczenie spożycia alkoholu przez młodych ludzi.
2. Zmniejszenie szkód występujących u członków rodzin z problemem alkoholowym (przemoc, zaniedbanie).
3. Ograniczenie naruszania prawa i porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe.
4. Promocja zdrowego, wolnego od uzależnień stylu życia.
5. Zwiększenie kompetencji osób pracujących z osobami uzależnionymi i ich rodzinami.

Zadania przewidziane do realizacji w 2008 roku

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Motywowanie osób uzależnionych do rozpoczęcia procesu leczenia i wyjścia z uzależnienia oraz kierowanie tych osób do odpowiednich poradni i instytucji pomocowych;
2. Prowadzenie postępowania przygotowawczego w sprawach o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu i kierowanie kompletnych wniosków wraz z wywiadem środowiskowym i opinią biegłego psychologa do Sądu;
3. Prowadzenie dodatkowych programów terapeutycznych, nie objętych kontraktem z NFZ, a w tym: programu psychoterapii pogłębionej oraz programu terapii poszpitalnej tzw. after care oraz treningów: pełnienia ról społecznych, asertywności, radzenia sobie ze złością itp., w tym także terapii sprawców przemocy domowej wraz z budowaniem systemu wsparcia dla pacjenta w oparciu o istniejące grupy anonimowych alkoholików;
4. Udzielanie informacji o problemach związanych z uzależnieniem oraz o miejscach uzyskania pomocy w ramach Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień;
5. Prowadzenie dyżurów przy telefonie edukacyjno – informacyjno – wspierającym dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
6. Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje pracowników lecznictwa odwykowego, pracujących z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi oraz personelu medycznego (na podstawie zgłoszonego zapotrzebowania).

Wskaźniki:

- *ilość udzielonych porad, informacji, działań pomocowych wobec osób uzależnionych*
- *liczba osób uczestniczących w terapii*
- *liczba osób uzależnionych, zobowiązanych przez sąd do podjęcia leczenia*
- *liczba przeszkolonych specjalistów*

II. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, a w tym ochrony przed przemocą domową rodzinom, w których występują problemy związane z uzależnieniami alkoholu.

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień, w ramach, którego udzielana jest wielopłaszczyznowa pomoc, a w tym m. in. wsparcie psychologiczne, pomoc prawna, rozpoznawanie problemów przemocy domowej oraz informacja na temat uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy dla członków rodzin, w których występuje problem alkoholowy;
2. Prowadzenie programów psychoterapii grupowej osób współuzależnionych oraz programów terapeutycznych dla Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA);
3. Zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin alkoholowych;
4. Prowadzenie opiekuńczych i/lub specjalistycznych placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego wraz z organizacją wypoczynku wakacyjnego dla podopiecznych, realizowanego z odpowiednio opracowanym programem opiekuńczo-profilaktycznym dla dzieci i młodzieży wraz z dożywianiem oraz udzielenie wsparcia finansowego w dostosowaniu pomieszczeń celem realizacji zadania;
5. Prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej wsparcia dziennego pn. świetlica środowiskowa dla dzieci w wieku 8-10 lat;
6. Prowadzenie programów opiekuńczych z zakresu ochrony zdrowia dla dzieci oraz członków rodzin zagrożonych alkoholizmem;
7. Prowadzenie programów pracy z rodzicami podopiecznych świetlic i klubów środowiskowych;
8. Prowadzenie rodzinnej terapii, w tym np. wyjazdowej mającej na celu podtrzymanie abstynencji osób uzależnionych oraz wzmocnienie więzi rodzinnych;
9. Zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny z problemem alkoholowym;
10. Udzielanie ofiarom przemocy w rodzinie wsparcia psychologicznego oraz prowadzenie grupowej terapii tych osób;
11. Prowadzenie programów psychokorekcyjnych dla sprawców przemocy;

12. Organizowanie szkoleń i warsztatów podnoszących umiejętności osób pracujących z rodziną z problemem alkoholowym oraz innymi zaburzeniami funkcjonowania tej rodziny a także merytorycznego i superwizji prowadzonych działań pomocowych;
13. Prowadzenie programu aktywizacji zawodowej dla osób ze środowisk dysfunkcyjnych we współpracy z PUP.

Wskaźniki:

- *liczba osób dorosłych uczestniczących w terapii i programach pomocowych*
- *liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach pomocowych*
- *liczba osób przeszkolonych w zakresie profilaktyki profesjonalnej pracy z rodziną dysfunkcyjną*
- *liczba udzielonych konsultacji prawnych psychologicznych*

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

1. Wspieranie realizacji działań zawartych w szkolnych programach profilaktyki, a w tym także prowadzenie licencjonowanych programów profilaktycznych oraz programów opracowanych przez nauczycieli;
2. Prowadzenie profilaktycznych programów dla dzieci w wieku przedszkolnym pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych;
3. Prowadzenie pozalekcyjnych programów sportowych, inicjująca zdrową rywalizację oraz proponujących trzeźwy styl życia, wraz z możliwością sfinansowania ze środków programu budowy, remontu lub modernizacji obiektów sportowych i rekreacyjnych, niezbędnych do realizacji programów sportowych;
4. Realizacja programu pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży;
5. Prowadzenie zajęć dla dzieci sprawiających problemy wychowawcze, wg własnych programów pracy;
6. Prowadzenie obozów i kolonii dla dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniami, realizowanych w oparciu o program profilaktyczny;
7. Wspieranie działań proponujących styl życia wolny od uzależnień oraz pozytywne wzorce zachowań a w tym: debat, zawodów sportowych, koncertów, festynów, happeningów, itp.;
8. Finansowanie lokalnych i współudziałach ogólnopolskich konferencjach kampaniach społecznych;
9. Współpraca z lokalną prasą w zakresie tematyki dotyczącej programów alkoholowych oraz promocji wolnego od uzależnień stylu życia;
10. Prowadzenie badań sondaży i diagnoz pozwalających ocenić potrzeby, zasoby i efekty podejmowanych działań oraz poznać aktualny stan problemów alkoholowych;
11. Aktualizacja naszej strony internetowej dotyczącej problematyki uzależnień oraz organizacja i obsługa chat-u oraz poczty e-mailowej dla zainteresowanych mieszkańców miasta i gminy;
12. Zakup i rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dot. problematyki uzależnienia od alkoholu i przemocy domowej dla mieszkańców miasta i gminy oraz realizatorów Programu;
13. Wspieranie działań związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców oraz działań korekcyjnych wobec osób zatrzymanych za popełnienie przestępstw w stanie nietrzeźwym;
14. Wspieranie działań związanych z bezpieczeństwem w miejscach publicznych w kontekście problematyki alkoholowej;
15. Podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych;
16. Organizowanie szkoleń i warsztatów rozszerzających umiejętności wychowawczo – profilaktyczne nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz pracowników Policji;
17. Prowadzenie programu profilaktycznego dla kandydatów dla kierowców w szkołach nauki jazdy „Nauka Trzeźwej Jazdy: Woź życie – nie piję”;
18. Doposażenie realizatorów Programu w pomoce niezbędne do prowadzenia zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Wskaźniki:

- *liczba uczestników programów edukacyjno – profilaktycznych*

- *liczba przeszkolonych osób*
- *liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjno – edukacyjnych*

IV. Wsparcie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Dofinansowanie działań wspierających zatrudnienie socjalne osób uzależnionych, po zakończonym programie psychoterapii, na podstawie odpowiednich programów w ramach np. Centrum Integracji Społecznej, zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym.

Wskaźniki:

- *liczba uczestników programów reintegracji zawodowej i społecznej.*

V. Wsparcie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wsparcie działalności Punktu Konsultacyjnego a w tym dofinansowanie kosztów lokalowych oraz sfinansowanie pracy terapeutów prowadzących program wspierający proces zdrowienia osób uzależnionych;
2. Promowanie działalności Punktu ds. Uzależnień na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Ruciane-Nida oraz miesięczniku Gminne ABC;
3. Promowanie działań abstynenckich – sportowych kulturalnych itp., prowadzonych przez stowarzyszenia trzeźwościowe;
4. Promowanie akcji i działań prowadzonych przez Komisariat Policji, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, GCI, i inne instytucje, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Rozdział 4. Wynagrodzenia członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ustala się wynagrodzenie dla:

1. każdego z członków zespołu Miejskiej Komisji w kwocie 100,00 zł., - za każde posiedzenie Zespołu, wpłacane na podstawie umowy – zalecenia oraz listy poświadczającej obecność na posiedzeniu;
2. dla członków Miejskiej Komisji oraz powołanych osób przeprowadzających, poza godzinami pracy, kontrole placówek sprzedających alkohol, w kwocie 25 zł., wpłacane na podstawie umowy – zlecenia oraz protokołu z przeprowadzonej kontroli.

Rozdział 5. Wynagrodzenie za czynności wykonywane na wniosek Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Dodatkowe czynności wykonywane na wniosek MKRPA wynagradzane są na podstawie umowy – zlecenia, za rzeczywisty wkład pracy i wynoszą:

1. za przeprowadzenie wywiadu środowiskowego: 30 zł.;
2. za przeprowadzenie badania i sporządzenie opinii w sprawie uzależnienia alkoholowego: 150,00 zł. (dla każdego biegłego).

Rozdział 6. Kontrola punktów sprzedaży i podawania alkoholu

W zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych a w tym w szczególności w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim będą wykonywane kontrole doraźne a także w ramach ogólnopolskich kampanii społecznych.

Kontrole mogą być przeprowadzane m. in. przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przy współpracy z pracownikami Policji oraz Urzędu Miasta i Gminy w Rucianem-Nidzie.

Rozdział 7. Budżet Programu

Zadania ujęte w Gminnym Programie finansowane są ze środków budżetu miasta, zgodnie z uchwałą w sprawie budżetu miasta i gminy Ruciane-Nida na rok 2008.